

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
อักษรย่อ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำวิจัย	5
1.4 ขอบเขตและวิธีการวิจัย	5
1.5 สรุปสาระสำคัญจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 2 ความหมายและเนื้อหาของกรรณา	7
2.1 ความหมายของกรรณา	7
2.2 องค์ธรรมของกรรณา	17
2.3 ความแตกต่างระหว่างเมตตากับกรรณา	21
2.4 ความจำเป็นของกรรณา	26
บทที่ 3 ประเภทของกรรณา	42
3.1 กรรณาจิต	42
3.1.1 กรรณาเจตสิก	43
3.1.2 กรรณาภาวนา	45
3.1.3 กรรณาฌาน	47
3.2 กรรณาภิจ	48
3.3 กรรณาคุณ	51
3.3.1 พระมหากรรณาธิคุณ	52

3.3.2	กรณีศึกษาในบุคคลทั่วไป	58
บทที่ 4	วิเคราะห์ปัญหาเชิงจริยธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติกรรณาในสังคมไทย	66
4.1	ความนำ	66
4.2	ปัญหาเชิงจริยธรรมเกี่ยวกับหลักการกรรณาในสังคมไทย	72
4.2.1	ปัญหาเกี่ยวกับการละเว้นที่จะปฏิบัติหลักการกรรณา	72
4.2.2	ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติกรรณา	80
4.2.2.1	ปัญหาการุณยฆาต	80
4.2.2.2	ปัญหาการเลี้ยงสัตว์เพื่อนำไปฆ่าเป็นอาหาร	90
4.3	กรรณาเป็นสิทธิและหน้าที่ของมนุษย์ในสังคม	95
4.4	การปลูกฝังพฤติกรรมกรรณาในสังคมไทย	99
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	108
5.1	บทสรุป	108
5.1.1	ความหมายและเนื้อหาของกรรณา	108
5.1.2	หลักการวินิจฉัยปัญหาและแนวทางปฏิบัติกรรณาในสังคมไทย	111
5.2	ข้อเสนอแนะ	112
	บรรณานุกรม	113
	ประวัติผู้วิจัย	122

สารบัญตาราง

	หน้า
1. แสดงรายการจำนวนครั้งที่พบคำว่า "กรุณา" ในพระไตรปิฎก	9-10
2. ผลการวัดจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ และผู้ปกครอง	73
3. ลักษณะสภาพการณ์ และลักษณะที่ส่งเสริมหรือลดโอกาสในการช่วยเหลือ	78
4. ตัวอย่างสถานการณ์ การปฏิบัติกรุณาและการละเว้นที่จะปฏิบัติกรุณาในสังคมไทย	79

สารบัญภาพ

	หน้า
1. คุณธรรมข้อจรณาปรากฏอยู่ในโยนิโสมนสิการ	25
2. คุณธรรมข้อจรณาปรากฏอยู่ในพรหมวิหาร 4 และสังคหวัตถุ 4	25
3. แสดงการวิเคราะห์พฤติกรรมกรช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉิน	74
4. ผลดีของจรณาที่ประกอบด้วยสติปัญญา	102
5. ผลเสียของจรณาที่ไร้สติปัญญา	103

อักษรย่อ

คำย่อในวิทยานิพนธ์นี้ เป็นชื่อย่อคัมภีร์ในพระไตรปิฎก อรรถกถา และปกรณ์พิเศษ
ที่ใช้อ้างอิงมีความหมาย ดังต่อไปนี้

คำย่อ	หมายถึง	
วินย.	วินัยปิฎก	
ที.สී.	ทีฆนิกาย	สีลขันธวรรค
ที.ม.	ทีฆนิกาย	มหาวรรค
ที.ปา.	ทีฆนิกาย	ปาฎีกวรรค
ม.มู.	มัชฌิมนิกาย	มูลปิ่นฉาสกั
ม.ม.	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปิ่นฉาสกั
ม.อุ.	มัชฌิมนิกาย	อุปริปิ่นฉาสกั
สั.นิ.	สังยุตตนิกาย	นิทานวรรค
สั.ม.	สังยุตตนิกาย	มหาวรรค
อง.เอก.	อังคุตรนิกาย	เอกนิบาต
อง.ทุก.	อังคุตรนิกาย	ทุกนิบาต
อง.ติก.	อังคุตรนิกาย	ติกนิบาต
อง.จตุกก.	อังคุตรนิกาย	จตุกกนิบาต
อง.ปัญจก.	อังคุตรนิกาย	ปัญจกนิบาต
อง.ฉกก.	อังคุตรนิกาย	ฉกกนิบาต
อง.ทสก.	อังคุตรนิกาย	ทสกนิบาต
อง.เอกาทสก.	อังคุตรนิกาย	เอกาทสกนิบาต
บุ.จู.	บุตทกนิกาย	จูพนิตเทศ
บุ.ธ.	บุตทกนิกาย	ธรรมบท
บุ.ปฎิ.	บุตทกนิกาย	ปฎิสัมภิตามวรรค
อกิ.ก.	อภิธรรมปิฎก	กถาวัตถุ
อกิ.วิ.	อภิธรรมปิฎก	วิกังคั
อกิ.สั.	อภิธรรมปิฎก	ธรรมสังคณี

สำหรับตัวเลขหลังคำย่อหมายถึงพระไตรปิฎกเล่มที่/ข้อ/หน้า เช่น ที.ม.10/184/22 หมายถึง คัมภีร์ที่มณิกายมหาวรรค พระไตรปิฎก เล่มที่ 10 ข้อที่ 184 หน้า 22 เป็นต้น

พระไตรปิฎกที่จัดทำขึ้นแต่ละครั้งจะมีชื่อชุดแตกต่างกันไป ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มี 3 ชุด คือ

1. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง จัดทำขึ้นเนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พุทธศักราช 2525
2. พระไตรปิฎกและอรรถกถา ฉบับคอมพิวเตอร์ภาษาบาลี-ไทย ของโครงการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาพระไตรปิฎกและอรรถกถา ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีพุทธศักราช 2535
3. พระไตรปิฎกและอรรถกถา ฉบับคอมพิวเตอร์ภาษาบาลี-ไทย ของสมาคมศิษย์เก่ามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร) ปีพุทธศักราช 2542